

Rättslig styrning
Rättsenheten

2012-01-20

**Kommentar till Migrationsöverdomstolens dom den 18 januari 2012
angående betydelsen av DNA-analys (UM 10897–10)**

Migrationsöverdomstolen hänvisar i det aktuella fallet till proportionalitetsprincipen och slår fast att det minderåriga barnets intresse av att återförenas med båda sina föräldrar väger tyngre än det allmänna intresset av att kunna kontrollera en utlännings identitet – t.ex. för att motverka olaglig invandring, människohandel och förebygga olika typer av hot mot medlemsstaternas inre säkerhet, allmänna ordning, folkhälsa och internationella förbindelser. Domstolen sänker således beviskravet i aktuellt ärende och finner att det är tillräckligt att sökandenas uppgivna identiteter framstår som sannolika.

Målet gällde en kvinna och en sexårig flicka som uppgav att de är maka respektive dotter till man bosatt i Sverige. Deras ansökningar avslogs av underinstanserna eftersom de inte ansågs ha styrkt sina identiteter. I aktuellt ärende hade en utredning av det återopade släktskapet företagits bl.a. genom en DNA-analys som visade att mannen och kvinnan är det minderåriga barnets föräldrar. De frågor som aktualiseras i domen rör frågor om utredning rörande släktskap och identitet samt en avvägning mellan samhällets intresse av att kunna kontrollera en utlännings identitet och enskilda familjemedlemmars intresse av att kunna återförenas i Sverige vid en proportionalitetsprövning.

Migrationsöverdomstolen uttalar sig inledningsvis rörande barnet och återopat släktskap och legalt ställföreträdarskap och konstaterar följande. När resultatet av en DNA-analys visar att det uppgivna släktskapet med hög sannolikhet – i aktuellt fall 99,999 procent – föreligger bör uppgiften godtas även om övriga omständigheter i sig inte är tillräckliga för att visa att släktskap föreligger men inte heller talar emot släktskapet. Omständigheter som talar emot det uppgivna släktskapet kan vara att kompletterande uppgifter som lämnats av sökanden respektive anknytningspersonen i stora delar inte är samstämmiga, t.ex. uppgifter rörande familj, boende, hemförhållanden och ålder. Uttalandena i domen förstås således så att om en person uppger att han/hon är förälder till ett minderårigt barn och resultatet av en DNA-analys visar att föräldraskap föreligger och inga andra omständigheter heller framkommer som talar emot uppgiften om föräldrarnas ställföreträdarskap, bör den uppgivna föräldern anses vara ställföreträdare för barnet och kunna föra barnets talan.

Migrationsöverdomstolen uttalar sig vidare om beviskravet och bevisgraden vid prövning av ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning och konstaterar att som huvudregel ställs det höga krav på att den sökande ska kunna styrka sin identitet. Enligt domstolen är emellertid det allmänna intresset av att kontrollera utlänningens identitet starkast i fråga om vuxna personer och möjligen äldre, mer självständiga barn. Så är också fallet för sökande som kommer från ett land från vilket det är möjligt att skaffa godtagbara handlingar för att styrka sin identitet. En bevislättning är däremot, enligt domstolen, motiverad vid en avvägning mellan syftet med kravet på styrkt identitet och syftet med att tillgodose barnets bästa och rätten till familjeliv – när det rör minderåriga barn som kommer från ett land från vilket det svårligen går att skaffa godtagbara handlingar.

I aktuellt fall ansåg domstolen att då föräldraskapet är visat genom utredningen i målet bör avgörande vikt kunna fästas vid förälders uppgifter om barnets identitet, om de framstår som sannolika enligt kriterier motsvarande dem som gäller inom asylrätten.

Vad gäller kvinnan anförde domstolen följande. I de fall där en förälder till ett barn ansöker om uppehållstillstånd på grund av anknytning till den andre föräldern (anknytningspersonen) och föräldrarna har levt i hushållsgemenskap innan anknytningspersonen kom till Sverige kan det – vid en proportionalitetsbedömning – anses vara tillräckligt att föräldern gör sin identitet sannolik. I den bedömningen ska även beaktas att anknytningspersonen uppehåller sig i Sverige på grund av sitt behov av skydd och barnet kan svårligen förenas med sina båda föräldrar i hemlandet. Domstolen påpekar dessutom att anknytningspersonen i målet tillerkänts en identitet i Sverige med de rättigheter och skyldigheter som följer av detta då han beviljats permanent uppehållstillstånd som skyddsbehövande i övrigt trots att hans identitet inte ansågs styrkt.

Med hänsyn till resultaten av DNA-analysen, att föräldrarna lämnat samstämmiga och tillförlitliga uppgifter samt att inget talar emot att de är föräldrar till barnet beviljar Migrationsöverdomstolen sökandena permanent uppehållstillstånd. I den bedömningen beaktar domstolen särskilt barnets låga ålder och intresset av att kunna återförenas med båda sina föräldrar samt att sökandena kommer från ett land från vilket det är svårt att skaffa godtagbara identitetshandlingar som fastställer deras identiteter.